

nier! Arvīds: Tā kam tas tēlts pastatīts? Elita: Tā negi negērdiejē, ka žmuonēs ēš bezdiuoniū kēlē, tad ēš tū čiesu tēlts ēr tebstuov.

PAIŠĪBAS OŽSĒJIEMĒMS. Vākams īr oždouta paišītē žovelēs. Auklietuojē: Paulieli, dēlkuo tava žovelēs ont žuolies? Paulios: Anuos jau sogautas. Auklietuojē: Vuo kas anas sogava? Paulios: Kas, kas? Diedē! Auklietuojē: Bet diedē če nenopaišīts! Paulios: Aiško, ka nenopaišīts, ons i žvejība ožmērša pasėjimtē viedrali, tad dabar ēšējē nomēi anuo pasėjimtē.

ŽEMĒS DREBIEJĒMS. Giedrē: Gērdiejau, ka bus žemēs drebiejēms. Virga: No ē kas, aš nebējau, aš tou muomēnto parbiegsio i truoba.

GAISROS. Auklietuojē: Saulēlē, dēlkuo tuoki graži nomieli, katrou nopaišē, jiemē ē sobraižē rauduonās, joudās driūžēs. Saulē: Nieka keista. Dabar tas noms deg, gaisros siautie...

Pranielis

Pranielis – plepos, linksma būda vāks. Vēsor anuo pēlna. Vėskas anam rūp. Ligo gīvāsis sėdabros! Vuo galvelie – vēsuokiausė ēšmėslā, bet ons šėrdelės geruos. Kartās ēškret vēina, kėta zbėtkā. Anam dėdėlė patink vasaruoms būtė kaimė. Vėskuo če pasėtaika, bet buočė sava anūkieli nuognė mīl, anuo zbėtkus sopront ē atleid.

Anou dėina baba klaus:

– Pranieli, a nematė, kas tou mona medo ēšlaižė?

– Ne, nematiau! Musiet, mosės ēšlaižė, štiš! Kuo lendat pri medaus?!

Tėp ē bėngies ruoda. Baba pakraipė galva ē noėjė i vėrtovė, vuo Pranielis nodūmė i meistarnė pri buočiaus. Apveiziedams buočiaus karalīstė klaus:

– Kou dėrbi?

– Ablioujo lėntalė. Ketėno dėrbintėis soulali.

Vuo Pranelė akelės tik lakiuo par sėinas, tik lakiuo, ožkliova belakiuodamas ož ēlguos lėntinas vėrš stalbinkė.

– Vuo kam če sokrautas vēsuokiausės diežalės, skrabėnelės? Kėik če vėskuo daug! – dīvuojės vāks.

– No, ka vēsuokiausiu nuočīnu rėk pri meistristės. Rėk kažkor cviekus, šriūbelius sosėpėlė, pokselius sokabintė, gruntvuogė pasėdietė, ka vėskas būtom artėi pri ronkas.

Buočios anūkeliou vėskou apruodė, vuo tas,

ēšgėrdės suodnė skalėjont Sargi, noliekė tėisė pri anuo. Sargis, igėnės i vuobelė Runci, pliešuos, ka net žemės ēš pu nagū i šuonus lek.

– No va, Runci, tėp tau ē rėk! Topiek dabar vuobelie. Vakar, ka nuoriejau tavi pagluostītė, pazurduotė, to mon ronka so nagās sobraižė, net kraus biega. Dabar papoulė Sargiou, – Pranielis noskaitė Runciou pamuoksla, vuo paskiau pasėšaukė Sargi:

– Ėkiau nomėi. Pagondėnuov Runci ē ožteks. Lai dabar sau top kontėns vuobelie. Kažėn kāp ons vėns pats ēš anuos ēšlėps?

Tumet anodo abodo so Sargio viel noėjė pri meistarnės. „Buočiaus vėdou nier. Gerā! Apveiziesio vėskou truopnė,“ – pavuožuojė Pranielis, atėdarė doris, ontsėlėpa ont stalbinkės, apsėžvalgė ē sopilė mažūsius cviekelius pri dėdiesniu. Tou pati padarė ē su šriūbelės; lai būn vėsė kopėtelie, tėp anėms bus geriau. Paskiau valog savės Pranielis pradiejė kravuotė ē kūjātius, apcūgas, čėpkės... Tumet ēšgėrda, kāp anou baba šauk i truoba:

– Pranieli, parėk pri pėitu! Nosėplauk ronkas!

– Gerā! Gėrdo! Ne mažos juk! – borbteiejė sau pu nuosė.

Truobuo vėsė sosieda pri stala. Sied ē jied, tīlė, nečėpnuodamė. Pranielis, pėrmāsis pajiedės, pagluostė sava ēšsėšuvusi pėlvātī, nieka nesakės atsėkielė nu stala, noėjė pri luovas – bumpt ēr gol.

– Baba, ar nematė, kor paršielis nobiega? – išėjės i kėima žvalgėdamuos aplinkou paklausė buočios.

– Žėnau, žėnau, – Pranielis pašuoka ēš luovas ēr, prīš ēšėidams pro doris, atsėsoka i babūnėlė ēr ēštarė, – ožmėršau padiekavuotė ož pėitus. Baisė didilis diekou! Pėitā bova tėkros skanumielis – pėrštus galiejė apsėlaižītė.

Buočios, ka viel parsėrada i truoba, galva pakrapštė ēr ēštarė:

(Nukelta i 36 p.)

– Žēnuot kou, ēr eš medē eškrētos rēk pasēēlsietē, vuo po pēitu dvēgobā. Torielkas paskiau ešsēplausēm. Dabar biški prēgolkem pakaitē nosnaustē, eštēsinkem kuojēs, – ēr ešētaisē ont dēdēliuojē puotelē. Baba ešētaisē ont tapšana. Praneliou atēteka luova. Pu kēik čiesa baba nē eš šiuo, nē eš tuo paklausē:

– Vuo katras mon ežēs darželie ešlepetiuojiet?

– Ne aš! – pērmāsis šuokuos buočios.

– Aš ērgi nelepetiuojau – paontrēna Pranelis.

– Ale ē mona meistarnie kažkas tvarkies. Ejau oždarītē doris ē matau, kad tēn, vēdou, kažkas be monēs tvarka jau padarēs, – pasakē buočios.

– Ale kas če tuoks galiejē būtē? – nosēdīvējē baba.

Pranelis tīl ligo vondēns i borna prisēsēmēs. Buočios atsēpūtēs eš pēlva gala pradiejē:

– Ka tik tēp neatsētēktom kap tam žmuogeliou...

– Vuo kas tam žmuogeliou notēka? – pasēciekavējē Pranelis.

– Je jau nuorētau abodo so baba ešgērtē, galio papasakuotē... Znuočējēs, bova tuoks notēkēms. Vēinuo suoduo gīvena neduors žmuogos. Vēsē anou pažēnuojē ē žēnuojē, kad ons īr malagis, apgavēks, vēsuokiausēs neduorībēs ē zbētkus kret. Žmuonēs anou eš tuola liuob aplēnks. Bet vēina karta pru šali ējē čerauninks. Ons vēskou aple tou neduorieli žēnuojē ē pasakē, ka tas žmuogos vēina gražē dēina sosēlauks atpēlda – anam nodžiūs pērštā... Ē tou patē dēina tam nevēduonou eš tēkrūju pradiejē džiūtē pērštā – vēituo anū belēka medēnē pagaliokā. Va, kāp tatā atsētēka... Tam žmuogou baisē dūšē skaudiejē, ašaras bēra eš akiū kap popas. Žmuogielis nojautē dēlkuo tēp anam notēka, tad ons vēsēms sava kaltēs ešpažēna, pradiejē eš vēsuos šērdēis atgailautē, atlīgēna vēsēms padērbtas skriaudas. Žmuonēs anou pasēsgaliejē ē atlēda vēsas skriaudas. Pu tuo anam palēngvelēs pērštā viel atauga ē palēka tuokēi pat, kuokēi bova onkstiau. Nu tuo laika tas žmuogos palēka

nuognē duors, dar ē kētus liuob parspietē, ka negal darītē bluogū darbū, nes nepaklausios gal pērštā nodžiūtē. Vuo dabar ožteks pasakuotē, pamēiguokem pakaiti, ka atsēkielē būtomem mitresnē ē poikesnē.

Vuos tik buočelē somerkē akis, Pranelis atsēkielē ē pradiejē kriuoctē. Buočelē tujaus sokēla ē prēbiega pri anūkelē jiemē klausēnietē:

– Kas notēka, mažēlieli? Kuo kriuoiki, nabagieli? A skaud kas nuors?

– Mon atruoda, ka mona pērštelē pradiejē džiūtē, sosētraukē!

Soprata buočelē, ka anūkielis apsēsapnava. Švelnē pagluostē anam galvelē ē pasētērava:

– Kuo tava dūšēlē nespakainē? Gal kou nuors negera padarē? Pasēsakīk vēskou, toukart šērdelē pageries, ana palēks čīsta.

Pranelis kūkčiudams pradiejē:

– Baba, aš tou medo ešlaižiau, ne mosēs. Tik dēlkuo ons bova so žuoleliem? Tas žuolēs ešspjuoviau i šiuksliu viedrali. Vuo par ežēs vedo tēisē pri meistarnēs bieguov so Sargio. Ē buočiaus meistarnie aš tvarkiaus. Cviekus, šriūbelius i krūvelēs supīliuojau, kūjātius, apcūgas, ščepkēs sudieliuojau i kopētelē. Ēr pokselē nuoriejē būtē tuo patiuo kopētelie.

– Praneli, ka dabarčiou vēskou pasēsakē, paruo dē, ka ēsi drousos ē duors vāks, – gluostīdama anūkeliou galva pasakē baba, – je kuo nuors nuoriesi, paprašīk. Vuo tas medos so žuoleliem bova mona vaistā... Vuo dabā golkēs ē pamēiguok. Kumet ešmēiguosi, palaistīsi mon cēbolēs, nes paskiau ēsio anas pardēigtē i tas vēitas, katras ešlepetiuojētau so Sargio.

– Ožteks tau, baba, pamuokslautē, leisk vākou pamēiguotē. Vuo ka ešmēiguosi, Praneli, dērbinsīav sou lali, a gerā? Mēiguok drousē, – pasakē buočios.

Buočē apkluoctē anūkieli ē kuožnos nojē pri sava darbū.